

«diessets», Pokorny, *IEW*, 609, que ja Horst Schmidt, *ZCeltPhil.* xxvi, 170, pensà a relacionar amb el *Celebandicum*, sense recordar-se de Blanes). És a dir que *Cenebland-* > *Celebland-* dissim. i *Celeband-* nova dissimilació. En el nom de *Cantusblandus*, personatge 5 retret per Venanci Fortunat (vi, vii, p. 111), el poeta gal del S. vi, potser també retrobaríem aqueixos KEN- i BLAND- del Celebàndic i de Blanes. I en l'AMBI-BLONDON lugdunense, explicat supra, veiem una formació com KENEBLANDIKO- ben comparable per la composició 10 i fins la dissimilació.

En conclusió i en net, resulta com a ben versemblant, que el nom de BLANDA és d'arrel indoeuropea, i portat pels primers invasors indoeuropeus del SO. d'Europa.

Mn. Jn. Segura, en la seva mania postantropònima va suggerir que el nom de *Blanes* ve del de la santa *Blanda*, màrtir, celebrada el 10 de maig, i *Sia. Blandina*, del 2 i 3 de juny (*La Veu del Monts.* 1896, 276). Per una vegada podia tenir indirectament part de raó, 20 car aquests hagònims són certament casos del NP pre-romà que hem comentat.

Com a NP *Blanes* sembla haver-se estès sobretot o únicament pel P. Val.; en canvi els cognoms *Blan*, *Blanet* i *Blanic*, deuen venir de l'adjectiu *bla*, *blan*. 25 *Pere Blanes* fou un agermanat de Xàtiva any 1521 (GGRV, 485), i jo el trobo a Oros (xxxii, 142.5). D'aquí deu haver passat a la toponímia menor val.: *Mas de Blanes* a Billena de Travadell; *Morret de Blanes* a Gorga; *Sima de Blanes* al Pinós de Mondóver (xxxiii, 30 152.18; 1154.13; xxxvi, 66.22).

Bilareix (Gir.), V. *Vilablareix* *Blasco*, V. *Belasc* *Βλασκών*, V. *Bresca Blasi*, V. *Blai Blasquita*, V. *Belasc*

BLAT

Foia de Blat te. Sella (xxxv, 102.8), *Tossal de Blat* 40 te. Polop (xxxiv, 188.15). Com que no són paratges propis per fer-s'hi blat, i si vingués d'això hi caldria article, sospitem que es tracta d'una ultracorrecció de l'arabisme (*Al*)*balat* (fugint de la pronúncia *b(a)lau*, *balanc*, *falama* etc. dels moriscos i moros); majorment 45 que el cognom *Blat* només el sé d'Alfara del Patriarca (xxx, 77.14) i (si bé el *DAg* el troba també a Vic). I, encara que sigui tan al Nord, no veig d'on podria venir, si no d'això, *Blates* cognom pallarès en el *Spill de Cbo.* a. 1518 (fº 50v).

BLAU

L'adjectiu *BLAU*, apareix sobretot en hidrònims: 55 *Estany Blau* and. (Anyós, *Relació de la V. d'Andorra* a. 1918, p. 11); un altre a Isavarre (xxxvii, 94.23, 27); el *Gorg Blau*, famós i embriuat, de Noedes; un altre a St. Jaume de Frontanyà (xxxvii, 136.25). *Collet Blau* te. Osseja (xxiii, 29.7); *Costa Blava* te. Tavas- 60

can. Cap de tan famós com el *Gorg Blau* mallorquí de sota Lluç, contat per Costa (1908).

Pedra Blava te. Borriana (xxix, 147.22). Substantivat: *La Blava* vt. de St. Martí d'Albàs. No es veu clar si en podria ser derivat un *Blauia* que figura com afrontació O. de La Tallada (te. St. Guim de la Rabassa) i prop de Freixenet en doc. de 1066 (MiretS., *TemplH* 32): per allà hi ha *Briansó* però no seria fàcil (si bé concebible) que sigui un error de lectura per aquest.

Com a NP (sobretot alíes) és propi del val., sobretot del Migjorn. És sabut que a tota la gent de la Marina de Callosa-Xàbia els diuen (ja des d'antic) els *Blaus de la Marina*: d'ençà que *Al-Azraq* (o sigui 'el Blau') capitanejà llur formidable revolta de fi S. xiii. A Alfàs m'ho donaven com a motiu gentilici peculiar d'aqueix poble (xxxv, 10.10); Carreró de la Tia Pepa 'l *Blau*, a Ondara (xxxiii, 101.24). D'on NLL menors: *Canyadetes de Blau* te. Angost (xxvi, 47.23), sengles *Casa's Blavets* a Crevillent i (a la part oposada dins el terme) al Fondó de les Neus (xxxvi, 150.10, 84.25); àdhuc al N. val.: *Mas del Blau* te. Vall d'Alba, i *Motor del Blau* a Almenara (xxviii, 165.33, xxx, 8. 22).

També és cert que *Cal Blau* o *Can Blau* són masies que trobo en tres pobles contigus de l'alt Berguedà (Vallcebre, Saldes i Cerdanyola), també a St. Antoni de Vilamajor.

La BLEDA

Antic poble del Penedès, avui reduït a veïnat, te. St. Martí Sarroca.

35 *DOC. ANT.* 1048: lloc de «*la Bleda*» te. St. Martí (MiretS., *TemplH* 37); 1161-62: «*ipsa Bleda*» (bis) (*BABL* vii, 109); 1165: «*kastri Bleda*, par. Ste. Margarite» (MiretS., T. 120); 1189: Anfós el Cast fa una promesa datada Vilafranca Pen., a «*B. de Bleda*» (*BABL* ii, 448); 1198: «*Pere de Vilafranca --- castro de Bleta ---*» (MiretS., o. c. 227); 1198: testament de Sibília de *Bleda* a l'Arx. del Temple (MiretS., *El més antic text. cat.*, p. 23); 1359: després de Garraf, Olivella, Sta. Margarida i Vila-rodona «*parròquia de La Bleda, 5 fochs*» seguit de Collbató, El Bruc etc.; i, de nou: «*parròquia de Sta. Maria de la Bleda*» (*CoDo ACA* xii, 51, 36). Avui només es pot localitzar *La Bleda* en el mapa IGC, com a veïnat te. St. Martí; però és més conegut «*El Pla de la Bleda*», veïnat de cases escampades, 50 habitants, a 5 k. de St. Martí Sarroca, prop del riu Foix.

ETIM. De l'àr. *al-bäläd(ä)* 'la població', d'on ve també el nom d'*Albelda* prop de Lleida (veg. l'art.); però ací s'ometé la primera vocal (per ultracorrecció de la pronúncia morisca i en *Albelda* es perdé la segona. És insostenible l'etimologia *al-balât* 'la calçada' que li suposa Epalza (*Colloqui* 1990 de Soc. Onom. Bna., p. 78), car és elemental que davant emfàtica una à àràbiga no estava subjecta a imela. En el P. Val. trobem el mateix mot en la forma *Belda: la Bassa Belda*